

ἢ συγγνώμων· τὰ γὰρ ὀπίσκειν, κοινὰ τῆς ἀγα- A
 θῶν ἀπάντων ὅστιν ἐν τῷ κερδὲς ἀγῶνι· ἐστὶ δὲ τῆς
 κατ' ἕκαστον καὶ τῆς ἐξάτων, ἀπάντα τὰ κερ-
 κτὰ καὶ γὰρ τὴν φέρνιμον δεῖ γνώσκειν ἅντα
 καὶ ἡ σωσίσεις, καὶ ἡ γνώμη περὶ τὰ κερδικὰ ταῦ-
 τα δὲ, ἔχεται καὶ ὁ νοῦς, τ' ἐξάτων ἐπ' ἀμφότε-
 ρα· καὶ γὰρ τῆς κερδῶν ὄρον, καὶ τ' ἐξάτων, νοῦς
 ὅστις, καὶ οὐ λόγος· ὁ μὲν γὰρ τὰς ἀποδείξεις, τῆς
 αἰκινήτων ὄρον, καὶ κερδῶν ὁ δὲ ἐν τῷ κερ-
 κτῶν, καὶ ἐξάτων καὶ ἐν ἀποδείξεσιν καὶ τῆς ἐ- B
 ἄτερως κερδικαῖσιν· ἀρχαὶ γὰρ τὸ οὐ ἔνεκε αὐτῶν
 ἐν τῆς κατ' ἕκαστον γὰρ τὸ κερδαλοῦ. τούτων
 οὐκ δεῖ ἔχην ἀσθησεν αὐτῆ δὲ ὅστις νοῦς διὸ καὶ
 φισικὰ δοκᾷ εἶναι ταῦτα· καὶ φύσις σφῶς μὲν
 οὐδέ τις γνώμην δὲ ἔχει. καὶ σωσίσεις, καὶ
 νοῦς, σημεῖον δὲ, ὅτι καὶ τῆς ἡλικίας οἰό-
 μεθα ἀπολοῦσθαι καὶ ἡ δὲ ἡλικία νοῦν ἔχει
 καὶ γνώμην, ὡς τῆς φύσεως αἰτίας οὕτως·
 διὸ καὶ ἀρχή, καὶ τέλος, νοῦς ἐν τούτων γὰρ ἀ- C
 ποδείξεις, καὶ περὶ τούτων ὡς δεῖ κερδικῶ-
 ρην τῆς ἐμπειροῦ καὶ κερδικῶν φέρ-
 νιμον τῆς ἀποδείξεσιν φάσει καὶ δόξας,
 οὐχ ἢ πῶν τῆς ἀποδείξεων· διὰ γὰρ τὸ ἔχην ἐν
 τῆς ἐμπειρίας ὁμοίως, ὅσους τὰς ἀρχάς· πῶ
 μὲν οὐκ ὅταν ἡ σοφία, καὶ ἡ φέρνις, καὶ
 περὶ τίνα τυχαίαι ἐκαστὴ οὕσα, καὶ ὅτι
 ἀγῶν τῆς ψυχῆς μορίου ἀρετῆ ἐκαστὴ εἰ- D
 ρηται.

Κεφάλαιον β.

Διαπορίσεις δὲ αὐτὸς περὶ αὐτῶν τῶν
 χρησμοῖς εἰσιν ἡ μὲν γὰρ σοφία οὐ-
 δὲν θεωρεῖ ἐξ ὧν ἐστὶν ἀδύνατον ἀνθρώπου
 οὐδέμιαν γὰρ ὅτι γινώσκων. ἡ δὲ φέρνις,
 πῶ τοῦ ἔχει δὴ αὐτὸ πῶν ἔνεκε δεῖ αὐτῆς
 εἶπερ, ἡ μὲν φέρνις ὅταν, ἡ περὶ τὰ δι- E
 κτα, καὶ κατὰ καὶ ἀγαθὰ ἀνθρώπων ταῦ-
 τα δὲ ὅταν, αὐτὸ ἀγαθὸν ἀνθρώπου ὅτι κερ-
 κτῶν οὐδὲν δὲ κερδικῶν τῶν ἐξάτων αὐτὰ
 ἐστω, εἶπερ ἔχεις ἀρετῆς εἰσιν ὡς περ οὐ-
 δὲ τὰ ὑλαίνα, οὐδὲ τὰ δικητικὰ, ὅσα μὲν
 τῶν ποιῶν, δὴ αὐτῶν ἀποδείξεως εἶναι λέγεται.

aut syngnōmon, ad consentiendum, id est, i-
 gnoscendum facilis & propensus. Aequa
 bona enim omnium virorum bonorum
 communia sunt in ea re, quæ cum altero
 contrahitur. In singularium autem & ex-
 tremorū numero habenda sunt ea omnia,
 quæ sub actionem veniunt. Ea enim viro
 prudenti nota esse debent. Intelligentia
 autem & sententia in iis, quæ sub actio-
 nem veniunt, versantur, quæ sunt extre-
 ma. Et mens extremorum est in vtramque
 partem. Est enim mens & primorum ter-
 minorum, id est, principiorum vniuersa-
 lium, & extremorum, id est, singularium,
 non ratio: ea mens quidē, quæ in demon-
 strationibus occupata est, immobilium &
 primorum terminorum: altera autem, quæ
 in artibus ad agendum vtilibus versatur,
 extremi, & eius, quod esse & non esse po-
 test, & alius pronuntiati. Hæc enim pron-
 untiatorum genera, eius, cuius gratia res
 agitur, principia sunt. Nā ex singularibus
 oriuntur & constant vniuersa. Singulari-
 um igitur sensu præditum esse oportet. Ac
 hic sensus, mens est. Quocirca videtur
 hæc etiam à natura nobis tributa: & cum
 sapiens nemo sit natura, tamen & senten-
 tiæ dicendæ facultate præditus est, & est
 intelligens, & mentis sanitate atque acu-
 mine valet quisque natura. Cuius rei hoc
 argumentū est, quod hos habitus ætatum
 socios, & comites, & veluti asseclas esse
 arbitramur. Itaque loqui solemus, hæc æ-
 tatis mentis sanitate atque acumine valet,
 & sententiæ dicendæ facultate prædita est:
 perinde quasi horū sit effectrix & causa
 natura. Eandem quoque ob causam mēs
 principii & finis est: ex his enim cōstat, &
 de his sunt demonstrationes. Itaq. vsu pe-
 ritorū, & sensū, aut prudentiū pronuntiatis,
 atque opinionibus quæ demonstrari non
 possunt, nō minus, quàm demonstrationi-
 bus attendendū atque obtēperandū est. Nā
 quoniā vsu oculū quendā consecuti sunt,
 principia facile cernunt. Quid sit igitur
 sapientia, & prudentia, & in quibus vtra-
 que versetur, & vtramque non esse euf-
 dem animi partis virtutem dictum est.

CAPVT XII.

Sed quærat aliquis, quam vtilitatem afferant. Sapientia enim nihil eorum con-
 siderat, quibus homo beatus sit futurus: quia nullam ad rem, quæ oriatur, quæ ve-
 agatur, vtilis est. Prudentia autem habet hoc illa quidem, sed quid ea opus est: si
 quidem prudentia est ea, quæ in rebus iustis & honestis, hominiquæ bonis atque
 vtilibus occupata est: hæc autem res sunt, quas administrare atque agere viri boni
 est: Nihil quoque ad agendum nos efficit aptiores earum cognitio, si quidem vir-
 tutes habitus sunt: quemadmodum neque earum rerum, quæ ad bonam valetu-
 dinem, aut ad bonam corporis constitutionem pertinent, quæcunque ita dicuntur,